

ชื่องานวิจัย การสร้างอักขระคอมพิวเตอร์ (Font) อักษรธรรมอีสานตามแบบต้นฉบับคัมภีร์
มูลกัจจายนะของวัดเสลาवास อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี

ผู้วิจัย นายวัฒน์ ศรีสว่าง

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสว่างวีระวงศ์ อำเภอสว่างวีระวงศ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต ๔ สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ผลงานทางวิชาการ เสนอเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ ปีการศึกษา ๒๕๕๑

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการสืบค้นศึกษาและสร้างอักขระคอมพิวเตอร์ (Font) อักษรธรรมอีสาน มีวัตถุประสงค์เพื่อสืบค้นศึกษารูปลักษณะของอักษรธรรมอีสานจากต้นฉบับคัมภีร์มูลกัจจายนะของวัดเสลาवास อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี สร้างฟอนต์ อักษรธรรมอีสานตามแบบต้นฉบับ และประเมินคุณภาพของฟอนต์ที่สร้างขึ้น วิธีดำเนินการทำ โดยการสืบค้นศึกษารูปลักษณะอักษรธรรมอีสานจากเอกสารโบราณซึ่งเป็นต้นฉบับของคัมภีร์มูลกัจจายนะ ถ่ายภาพตัวอักษรต้นฉบับด้วยกล้องดิจิทัล ตัดอักษรออกมาทุกตัวด้วยโปรแกรมโฟโตชอป (Photoshop CS2) ปรับแต่งให้ชัดเจนแล้วนำเข้า (Import) สู่อุปกรณ์สร้างฟอนต์ (Font Creator 4.5 Free trial) ปรับแต่งตามกระบวนการสร้างฟอนต์ให้มีรูปลักษณะถูกต้องสวยงาม และมีจำนวนอักขระครบถ้วน ทำการทดสอบ ปรับปรุงด้วยตนเองในเบื้องต้น จากนั้นประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ทำการปรับปรุงแก้ไขจนกระทั่งได้ฟอนต์ที่สมบูรณ์ ทดสอบการใช้กับโปรแกรมประยุกต์ ผลการดำเนินการ ได้ฟอนต์สำหรับพิมพ์ภาษาบาลี ชื่อฟอนต์ ThamPali.ttf และฟอนต์สำหรับพิมพ์ภาษาไทยอีสาน ชื่อฟอนต์ ThamEsan.ttf ทั้งสองฟอนต์มีรูปลักษณะเดียวกัน แต่วางตำแหน่งแป้นพิมพ์ต่างกัน ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าถูกต้องเหมาะสมในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบการใช้กับโปรแกรมประยุกต์ พบว่าสามารถใช้ได้กับโปรแกรม Microsoft Word 2003, Microsoft Excel 2003, Microsoft Powerpoint 2003, Notepad และ Photoshop CS2 ได้มอบฟอนต์ให้มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี ใช้ในการจัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับอักษรธรรมอีสาน เอกสารทางพระพุทธศาสนา และวรรณกรรมท้องถิ่น โรงเรียนได้ใช้ฟอนต์ในการผลิตสื่อการเรียนการสอนรายวิชาภาษาและวรรณกรรมอีสาน ใช้สร้างเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต ผลพลอยได้สำหรับผู้วิจัยคือได้รับความรู้เกี่ยวกับอักขรวิธีของอักษรธรรมอีสานภาษาบาลีและภาษาไทยอีสานเพิ่มขึ้น